

[Anna Westergaard.]

garantier og tilskud, men forholdene har nu udviklet sig sådan, at institutionens økonomi på visse områder volder bekymring, og at byrderne for forældrene ved de lange rejser og den dyre skolegang er blevet meget trykkende. Situationen er den, hvad et rigsdagsudvalg har haft lejlighed til personligt at overbevise sig om, at skolen har en mission at opfylde, og at der er behov for et gymnasium på den gymnasiefattige egn, og at det vil have betydning, at staten får en kostskole i Jylland. Det bør endvidere fremhæves som et socialt gode, at skolen får en sådan karakter, at også den mindre velsituerede del af befolkningen får en rimelig mulighed for at give sine børn adgang til højere undervisning, så at disse muligheder ikke forbeholdes den mere velhavende del af befolkningen.

Selvom jeg iøvrigt ønsker at holde mig til sagen, til en vis grad i modsætning til den foregående ærede taler, vil jeg gøre en enkelt bemærkning, der ligger lidt udenfor dette spørgsmål, men som — ligeledes modsætningsvis — er af saglig art. Der er her tale om en kostskole og et gymnasium for drenge, og det nævnes i sagens akter flere steder, at der er trang til flere kostgymnasier for drenge. Nu misunder jeg naturligvis ikke drengene disse chancer, men det har givet mig anledning til at tænke på, om man viser samme interesse og omhu for pigerne, for det er mit indtryk, at det i særlig grad vil være påkrævet. Jeg skal naturligvis ikke nu og ikke her rejse spørgsmålet om dette problem, men jeg ville gerne henlede den højtærede undervisningsministers opmærksomhed på denne side af udviklingen af vort højere skolevæsen, idet jeg dog på forhånd vil gøre den lille bemærkning, at jeg ikke tror ret meget på det argument, at der kun kommer få ansøgninger om pigers anbringelse på statsgymnasiekostskolerne. (*Undervisningsministeren* [Hvidberg]: Der kommer mangel!). Dette ville have sin altfor naturlige forklaring i, at man har det indtryk, at det ikke kan nytte, fordi der ingen pladser er, men det passer ikke i praksis.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til vedtagelse også i dette høje ting.

Steffensen: Som det ærede medlem hr. Sæderup nævnte, har mit parti i det andet høje ting ikke kunnet give tilslutning til forslaget om statens overtagelse af Vestjydsk Gymnasium i Tarm. Vi har hørt af ærede ordførere, at overtagelsen vil foregå ved, at staten overtager prioriteterne, der

andraget ca. 380 000 kr. Ved overtagelsen medfølger samlinger og inventar og en nettoformue på ca. 25 000 kr. Der står i lovforslaget, at sogne- og amtskommuner skal yde 200 000 kr., og jeg er kommet til at tænke på, om det er almindeligt, når staten overtager forskellige gymnasier, at amter og kommuner yder tilskud. Det er vel en overenskomst, man her har indgået, for at der ikke skulle være noget at kritisere, men jeg vil gerne bede den højtærede minister svare på, om kommuner og amter er villige til at gå ind på dette? Under udvalgsbehandlingen i det andet høje ting blev der stillet forskellige spørgsmål, der findes optrykt i bilag 2 til betænkningen, og som den højtærede minister har svaret på. Spørgsmålene lød: „Hvor meget skal statstilskuddet forøges, for at skolepengene, når gymnasiet bevares som privat, kan nedsættes til samme beløb, som gælder for statsgymnasier?“ og: „Hvor stort et beløb vil staten eventuelt spare ved denne fremgangsmåde i sammenligning med den foreslåede?“ Den højtærede minister har besvaret spørgsmålene med, at den samlede merudgift vil blive 92 500 kr. årlig, men samtidig vil det efter beregningen betyde en besparelse for staten på 57 500 kr., nemlig differencen mellem den anslåede merudgift ved statsovertagelsen og de nævnte 92 500 kr. Når der er så stor forskel, er det indlysende, at en egns befolkning ønsker et statsgymnasium også af økonomiske grunde — det må jo indrømmes, at det økonomiske efterhånden er kommet til at spille så stor rolle, at forskellige synspunkter, også ideelle, måske træder i baggrunden for de økonomiske hensyn. Det er indlysende, at når der er så stor forskel på betalingen, er det vanskeligt for en privatskole at konkurrere. Det naturlige må være, at statsgymnasier og selvejende institutioner stilles lige med hensyn til statens tilskud, for ellers får vi ikke det rigtige billede af, hvad befolkningen virkelig ønsker: en selvejende institution eller et statsgymnasium.

Det ærede medlem hr. Sæderup spurgte mig om min personlige stilling. Det blev sagt, at medlemmer af mit parti i kommunalbestyrelserne derovre har taget et andet standpunkt, end gruppen i det andet høje ting har gjort, og det ærede medlem mener, at det ikke i fremtiden vil gå godt for et parti, der på den måde tager to forskellige standpunkter. Ja, jeg tror nu nok, det ærede medlem kan spare sig de bekymringer, for det er ikke alle, der har den opfattelse, at rigsdagsmændene skal være ensrettede, at alle medlemmer indenfor et parti skal have lige akkurat samme standpunkt. Den per-